

ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านโนนสะอาด ตำบลป่าหวายหนึ่ง
อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

THE SATISFACTION OF THE MEMBERS TOWARDS VILLAGE AND
COMMUNITY FUND ADMINISTRATION: A CASE STUDY BAN NONSA-ART,
MOO 6, PA-WAI NUNG SUB-DISTRICT, BANFANG DISTRICT,
KHONKAEN PROVINCE

สิทธิพร เกษจ้อย *

Sitthiporn Khetjoi

พระวรชาติ ทะสา **

Phra Worachat Thasa

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารายละเอียดของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 6 ตำบลป่าหวายหนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 6 ตำบลป่าหวายหนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชากร 103 คน ซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง นำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 103 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.25 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 41.75 อายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 38.83 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 34.95 อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 22.33 และอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 3.88 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 76.70 ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 11.65 และประกอบอาชีพอิสระ ร้อยละ 11.65 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 72.82 มัธยมศึกษา ร้อยละ 26.21 และจบการศึกษาระดับชั้นอนุปริญญา ร้อยละ 0.97

---

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
จ.ขอนแก่น

** อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
จ.ขอนแก่น

2. ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวม สมาชิกมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผน ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และด้านการประเมินการใช้จ่ายเงินกองทุน สมาชิกมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของสมาชิกมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

3. ข้อเสนอแนะแนวทางที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้ 1) ด้านการวางแผน มีการวางแผนแก้ไขปัญหาซ้ำเกินไปและไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ การชำระเงินคืนของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านล่าช้า คณะกรรมการไม่มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้แก่สมาชิก ดังนั้น เจ้าหน้าที่กองทุนควรปฏิบัติตามแผนและมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการให้กู้ยืมและการชำระเงินหรือเงินปันผลที่รวดเร็ว 2) ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน คณะกรรมการไม่มีการแบ่งงานซึ่งหนักอยู่ที่ตัวประธานเพียงคนเดียว และคณะกรรมการไม่มีความรู้ซึ่งจะนำมาปฏิบัติงาน

4. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก สมาชิกนำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ และไม่ส่งเงินคืนกองทุนหมู่บ้านทำให้เกิดปัญหา สมาชิกไม่มีส่วนร่วมในร่วมการประชุม ดังนั้น ควรมีการประชุมทำความเข้าใจในแผนงานและวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อให้ สมาชิกนำเงินไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

5. ด้านการประเมินการใช้จ่ายกองทุน สมาชิกจากการประเมินมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น และไม่จ่ายเงินตามกำหนด คณะกรรมการมีการดำเนินงานไม่เป็นระบบและไม่สามารถปิดงบดุลในแต่ละปีได้

คำสำคัญ : ความพึงพอใจของสมาชิก, กองทุนหมู่บ้านและชุมชน, การบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ABSTRACT

The purposes of this study were (1) to study the village fund members' and the community fund members' personal factors, and their satisfactions towards village and community fund administrations in Non Sa-art village, Moo. 6, Pa Wai Nung sub-district, Ban Fang district, Khonkaen province, as well as obstacles and suggestions on village and community fund administrations in Non Sa-art village, Moo. 6, Pa Wai Nung sub-district, Ban Fang district, Khon Kaen province. For research methodology, a questionnaire was conducted with 103 members of village and community funds. The data were statistically analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The findings of the study were as follows:

1. There were 103 informants found in this study. Female informants with 58.25 % and male informants with 41.75 % were mostly observed. In addition, their age of up to 51, 41-45, 31-34, and 20-30 were respectively rated at 38.83%, 34.95 %, 22.33 %, and 3.88 %. The majorities of occupation were farmers (76.60%), shop owners (11.65 %), and freelance employees (11.65 %). In terms of their educational backgrounds, most of them earned a primary education diploma (72.82%), a secondary education diploma (26.21%), and a pre-degree certificate (0.97%);

2. Their satisfactions towards the organizational of village and community funds was rated at moderate level in terms of their planning, followed by their performance effectiveness, assessing financial management reports, and their participation;

3. Guidelines for the effective management of village and community funds were suggested that in terms of their planning, both working plans and their members' loan reimbursement should be well-planned so that the village and community fund officials' well-organized working plans and regulations for the members' loans, loan reimbursement, and beneficiaries should be set up. Moreover, the provisions for the enhancement of the village and community fund committee's decentralized organizational administration, as well as their academic understandings of effective fund management should be all required in terms of their performance effectiveness;

4. In terms of their members' participation, it was stated that not only their members' improper loan purposes, but also their no meetings were mostly found. In order to meet the requirements of loans, however, the members' deeper understandings of their loan should be supported, and

5. In terms of assessing financial management reports, it was also stated that the outnumbers of members' extravagant debts with their no loan reimbursement together with the village and community funds' no well-organized loan management and incomplete balance sheet reports were mostly found.

Keywords : Satisfaction of member, Village and Community Fund Administration, Village and Community Fund.

บทนำ

จากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศชาติในปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะผลกระทบด้านความยากจนของประชาชน ในชนบทและชุมชนเมือง ซึ่งความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือการไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งนำโดยรัฐบาลสมัยของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร (อดีตนายกรัฐมนตรี) จึงมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาค่าความยากจนโดยได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดความมั่นคงด้านความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งของสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สู้การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เห็นควรมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเพื่อให้มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในการวางนโยบาย และแผนงานในการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าว เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่แสดงต่อรัฐสภา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ

ผ่าน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ตามข้อที่ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544”¹

อำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของนโยบายกองทุนหมู่บ้านมีดังนี้ ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง กระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในอนาคต เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ด้านการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย กรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกระหว่างสมาชิกด้วยกันตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. บริหารจัดการกองรวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของกองทุนเพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
2. ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก
3. รับสมาชิกและจัดทำระเบียบสมาชิก ทั้งที่กลุ่มองค์กรประชาชนหรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. สำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือน และวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูล ดังกล่าวของกองทุนอื่นๆ ที่มีอยู่ในชุมชน
5. พิจารณาการให้เงินกู้ตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
6. ทำนิติกรรมสัญญาหรือดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาวะผูกพันของกองทุน
7. จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามกำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าสมาชิกทั้งหมดลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอ และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่รับคำร้อง

8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย²

สำหรับบ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 6 ตำบลปาดหวายหนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น นั้นได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามนโยบายของรัฐบาลมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 กองทุนหมู่บ้านและชุมชน

¹ สุขพิชัย เชาวกุล, ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่ที่ 7 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มณฑล จังหวัดสมุทรสาคร. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์บัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2554.

² เสต็จ ศรีบริรินทร์, การบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย. สารนิพนธ์ ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2554.

เมือง บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 6 ตำบลป่าหวายหนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ได้นำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมาดำเนินการในหมู่บ้าน พ.ศ. 2544 จำนวนทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท โดยเริ่มแรกมีสมาชิกทั้งหมด 95 คน แต่ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 103 คน กองทุนหมู่บ้านบ้านโนนสะอาดหมู่ที่ 6 ได้มีการบริหารกองทุนมาจนถึงปัจจุบันจึงเกิดปัญหาด้านการวางแผน ซึ่งมีการวางแผนอยู่จริงแต่ไม่สามารถปฏิบัติตามแบบแผนที่กำหนดไว้ในระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ จึงทำให้เกิดปัญหาในการบริหารกองทุน เพราะคณะกรรมการไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเนื่องจากไม่มีการผลัดเปลี่ยนบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่และตัวคณะกรรมการไม่มีความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่มากนัก รวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการไม่มีการแบ่งงานซึ่งจะหนักอยู่ที่ตัวประธานเอง และสมาชิกไม่มีส่วนร่วมในการได้เข้ามาเป็นคณะกรรมการเนื่องจากไม่มีการสับเปลี่ยนคณะกรรมการบริหารงาน ซึ่งสมาชิกไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบกองทุน จึงทำให้สมาชิกนำเงินที่ได้จากการกู้ยืมกองทุนไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ส่งผลให้สมาชิกไม่จ่ายเงินคืนตามระยะเวลาที่กำหนดทำให้การประเมินกองทุนในแต่ละปีไม่สามารถประเมินผลนโยบายกองทุนในแต่ละปีได้ จึงทำให้กองทุนหมู่บ้านเกิดปัญหาจนถึงปัจจุบันนี้

ดังนั้นด้วยสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 6 ตำบลป่าหวายหนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เพื่อที่จะเป็นแหล่งข้อมูลศึกษาและเป็นแนวทางให้คณะกรรมการปรับปรุงการดำเนินงานของนโยบายกองทุนหมู่บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 6 ตำบลป่าหวายหนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพและเพื่อให้ตรงตามความต้องการของสมาชิกอย่างแท้จริง ทำให้เกิดความก้าวหน้าและพัฒนาต่อยอดนโยบายอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 6 ตำบลป่าหวายหนึ่ง อ.บ้านฝาง จ.ขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 6 ตำบลป่าหวายหนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 6 ตำบลป่าหวายหนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : บ้านโนนสะอาด ตำบลป่าหวายหนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรจำนวน 103 คน ซึ่งเป็นสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง นำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำแผนเพื่อแก้ไขปัญหากองทุนหมู่บ้านไม่เป็นไปตามระเบียบของนโยบาย การวางแผนการดำเนินงานกองทุน

หมู่บ้านอาจจะไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้ที่ไม่ชัดเจน นอกจากนี้การกำหนดเป้าหมายและแผนงานการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านมีการออกระเบียบข้อบังคับกำหนดคุณสมบัติสมาชิก หลักเกณฑ์การกู้และการชำระเงินกู้ซึ่งไม่เป็นไปตามแผนมากนักและนโยบายตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนั้นจึงทำให้ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$)

2. ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจำนวนคณะกรรมการมีจำนวนน้อยต่อการดำเนินงานตามระเบียบ ข้อตกลง และไม่มีกระจายอำนาจหน้าที่ได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม คณะกรรมการกองทุนมีการแจ้งหลักฐานทางทะเบียน (รายรับ-รายจ่าย) ต่อสมาชิกเป็นครั้งคราว ความรวดเร็วต่อการให้บริการแก่สมาชิกมีความล่าช้า และไม่มีคำตอบเนื่องในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก ดังนั้นจึงทำให้ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$)

3. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกไม่มีความร่วมมือในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และไม่สามารถตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการในการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านด้วยตนเอง สมาชิกไม่สามารถที่จะใช้สิทธิได้โดยตรงและการออกความคิดเห็นได้อย่างเสรี เนื่องจากสมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ตามนโยบายเพื่อที่จะแก้ไขปัญหา ดังนั้นจึงทำให้มีความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.59$)

4. ด้านการประเมินการใช้เงินกองทุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นเนื่องจากการกู้ยืมเงินจากกองทุน จำนวนเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อจำนวนสมาชิก เกิดความไม่พึงพอใจของสมาชิกที่คณะกรรมการกระจายงบประมาณให้แก่สมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน จำนวนอัตราดอกเบี้ยไม่เหมาะสม ดังนั้นจึงทำให้มีความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$)

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน

ควรปรับปรุงในด้านการวางแผนให้พัฒนากระบวนการบริหารกองทุนหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดการวางแผนปฏิบัติงานของกองทุนไว้ให้ชัดเจนทุกเรื่องในกระบวนการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีการวางแผนเป็นระยะๆ และครอบคลุมการทำงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

2. ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ควรปรับปรุงในด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน คณะกรรมการควรมีความสามารถเฉพาะด้าน เช่น งานด้านเอกสาร คอมพิวเตอร์ ประสานงาน เป็นต้น และคณะกรรมการจะต้องมีการแบ่งงานตามหน้าที่อย่างเป็นระบบ

3. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

ควรปรับปรุงในด้าน การมีส่วนร่วมของสมาชิกควรให้ความร่วมมือในการประชุมปรึกษาหารือและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้าน รวมไปถึงการแสดงความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเสรี มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มอาชีพแก่สมาชิกและทำให้มีรายได้ส่งเสริมคุณภาพชีวิต

4. ด้านการประเมินการใช้เงินกองทุน

ควรปรับปรุงในด้านการประเมิน คณะกรรมการควรมีการติดตามผลสมาชิกที่นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น และไม่ให้เกิดภาระหนี้สินเพิ่มมากกว่าเดิม รวมถึงให้มีการประเมินคุณภาพของคณะกรรมการประจำปี

เอกสารอ้างอิง

สุขพิชัย เชาวกุล. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 7 ตำบลลอมมะเตือ อำเภอกะหุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร. สารนิพนธ์ ศาสตราจารย์ บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. 2554.

เสด็จ ศรีบุรินทร์. การบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย. สารนิพนธ์ ศาสตราจารย์ บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. 2554.